

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datur z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol leta 2 krome; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravilništvu se nahajata v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 17

V Ptju v nedeljo dne 23. aprila 1911.

XII. letnik.

Kmetje! Volilci in somišljeniki!

Naš položaj je obopen; kmetsko, obrtniško in delavsko ljudstvo hira pod vedno večimi bremeni. Z nesrečno politiko so zakrivili prvaški poslanci, da so gospodarske razmere v naših pokrajinalah z vsakim dnevom slabše. Tega ni mogoče več prinašati! Izseljevanje v Ameriko, sodnijske razprodaje posestev, pomanjkanje poslov, preoblikave, velikanske občinske, okrajne, deželne doblade, — vse to imajo tisti "voditelji ljudstva" za vesti, katerim je politika več nego gospodarsko blagostanje. Za bosanske kmete, za hravtske seljake, za srbsko ljudstvo so se slovenski poslanci navduševali, — štajersko ljudstvo pa so pustili stradati...

Kmetje! Dne 13. junija 1911 bodete zopet na volišče poklicani, da pošljete svoje zastopnike na cesarski Dunaj. Kajti slovenski in češki poslanci so razbili državno zbor, kar so razbili deželni zbor štajerski. Vkljub temu, da je sam avstrijski cesar Franc Jožef I. z ojstrimi besedami obsodil slovensko-prvaško brezvestno politiko, so jo slovenski poslanci vendarle nadaljevali in hočejo to tudi v bodoče storiti. Zato pa je treba, da ljudstvo samo odloči. Somišljeniki in volilci! Vedno smo pošljali take poslance v državni zbor, ki so proti našemu interesu delali. Skrajni cas je torej, da se enkrat ojunačimo in da na ljudskih podlagi prave svoje poslance izvolimo.

Preteklo nedeljo vršila se je v Mariboru naša zaupna konferenca, katere so se udeležili kmetski zastopniki iz vseh okrajev spodnje Štajerske. Na tej konferenci so zbrani kmetje ednoglasno sklenili, da ob sedanjih državnozborskih volitvah postavijo za sedaj sledeče kmetiske, ljudske kandidate:

1. Za volilni okraj št. 24, kateri obsega sodnijske okraje Maribor (severni del, to je na levem bregu Drave), sv. Lenart, zgornja Radgona in Ljutomer:

Franc Girstmayer
veleposestnik,
Leitersberg.

*

2. Za volilni okraj št. 25, kateri obsega sodnijske okraje Maribor (južni del, to je na desnem bregu Drave), Slovenska Bistrica in Konjice:

Ludovik Kresnik
posestnik
v Črešnjevcu.

*

3. Za volilni okraj št. 26, ki obsega sodnijska okraja Ptuj in Ormož:

Josef Ornig
okrajni načelnik
v Ptaju.

*

Somišljeniki! Možje, katere vam kot kandidate priporočamo, stojte kot čisti značaji, vili gospodarji in poštenjaki pred vami. Odvisni

niso od nobene stranke in vlade. Njih program je: skupno gospodarsko delo vsega ljudstva! Dovolj dolgo je, da se naš je mesto z gospodarskim delom le s političnimi frazami nadlegovalo. Zato pa ne moremo več Pišeke in Roškarje in ednake od klerikalcev odvisne možico voliti. Mi hočemo svoje zastopnike imeti, kateri bodejo naše in le naše interese zastopali. Girstmayer, Kresnik in Ornig so možje, ki so celo svoje življenje za kmetsko stvar žrtvali. Niso dohtari ne kaplani ne profesorji; ampak možje so, ki vejo, kaj pomeni delo na domači gradi! Zato jih hočemo izvoliti v državni zbor!

Prepričani smo, da bodejo pametni in trezno misleči volilci vseh omenjenih okrajev naše kandidate z veseljem pozdravljali. Kajti imena teh kandidatov so nam dokaz, da nam ne gre za politično gonjo, marveč edino za zboljšanje gospodarske bodočnosti v naši deželi!

Somišljeniki! Vsi na delo za naše kmetske kandidate! Z maga mora biti naša!

Volilci, kmetje, pozor!

"Stajerc" kmetska stranka priredi

v nedeljo, 23. aprila 1911

volilna shoda

in sicer

ob 1. uri popoldne v gostilni Hoinig v

Pesnici

in ob 4. uri popoldne v gostilni „Südmarkhof“ v

St. Ilju.

Na teh volilnih shodih govorita gg. kandidat veleposestnik Franc Girstmayer in redakter Karl Linhart.

Voliči! Treba je, da se natanko, stvarno in pošteno pomenimo o volitvah in o gospodarskih potrebuščinah našega okraja. Zato pa:

pridite vsi!

Slovenske posojilnice — in mi!

Ravnokar zapričeti volilni boj dal je prvaškim listom priložnost, da so pričeli — mol-

čati o svojih polomih. Verujemo, da bi bilo slovenskemu prvaštvu to prijetno, ako bi se zaradi politične borbe njih gospodarski bankerot s plaščem krščanske ljubezni pokril. Tako bi potem zopet lahko nadaljevali s svojim brezvestnim "gospodarstvom", — posojilništvo bi jim bilo tudi zanaprej molzna krava in ljudske denarje bi zopet zapravljal, kakor so jih Hudniki, Vošnjaki in Geršaki zapravljal... Ali mi ne pustim, da bi se gospodarske zločine prvašta zamolčalo in pozabilo! V vsem tem velikanskem prvaškem bankerotu namreč je videti nekaj zistem; ne posamezne posojilnice, marveč vse slovensko-prvaško gospodarstvo je bolano. Pomanjkanje oblastvene kontrole in izrabljanie gospodarskih organizacij v politične namene, — to je bolezן! In tu ne pomaga skrivanje, pač pa odkrivanje! Tu ne pomaga lepo besede, marveč le krepa dejanja! Čimbalj se v bogemu in nezavednemu ljudstvu resnično stanje prvaškega gospodarstva zakriva, tembolj se ljudstvu škoduje. Kajti splošni polom prvašta ne zabrani nobena sila več in v kratkem bode ta naša trditev na grozoviti način pred sodnijo dokazana... Pa tudi iz političnih vzrokov je treba resnico povedati! Kajti ravno tisti prvaki, ki so s svojim posojilnicam slovenskemu ljudstvu milijone kron zapravili, hočejo zopet — kot "voditelji" in "poslanci" svoje črne frake po dunajskih cestah nositi! Zato pa — vunz resnico!

Mesec sem že dokazujemo javnosti, da je vse prvaško gospodarstvo v polomu. Da bi nas prestrašili, grozili so prvaški listi z ječo in državnim pravnikom; mi pa smo se jim smejali. Prosili so oblast, da naj "hudobnega" "Stajerca" konfiscira; pa ni šlo, ker "Stajerc" ne laže in postav ne prezira. Psovali in prokljniali so; vse zamajn! Resnico ne more nikdo premagati! In tudi prvaki jo z vso svojo ligurijsko prebrisanostjo niso premagali. Danes — to pač lahko pred vsemi poštenimi ljudmi trdimo — je v javnosti dokazano, da je "Stajerc" glede slovenskega posojilništva in prvaškega gospodarstva sploh samo in golo resnico pisal.

Najboljši dokaz v tem oziru so nam sicer slovenski prvaki sami dali! Evo slučaj: Pred tremi tedni napisal je prvaški klerikalni list "Slovenski gospodar" ponosni članek, v katerem je bahato "Stajercu" lažnjivost očital. Rekel je pa tudi ta "katoliški" list, da naj urednik "Stajerca" na javnem shodu vse tisto ponavlja, kar je gledē slovenskih posojilnic pisal, češ da ga bodejo potem gotovo tožili in mu dali priliko, svoje trditve pred sodnijo dokazati. Temu povabilu se je urednik "Stajerca" Karl Linhart takoj odzval. Izjavil je s svojim podpisom javno in očitno, da hoče vse ustmeno na shodu ponavljati, kar je gledē slovenskih posojilnic napisal. S tem je dal urednik Linhart prvakom lepo priložnost, da se pred sodnijo resnico o slovenskem posojilništvu dožene. Linhart je hotel — in hoče še danes! — pred c. k. sodnijo dokazati, da je vse do pičice res, kar je "Stajerc"

glede slovenskih posojilnic pisal! Vsakdo vše, da je urednik Linhart s tem mnogo riskiral; kajti ako bi se mu pred sodnijo dokaz ne posrečil, moral bi gotovo več mesecev v ječu. Na drugi strani pa je vsa javnost pričakovala, da bodo slovenski posojilničarji od urednika Linharta takoj prijazno podano priložnost porabili. Pa se je javnost zmotila! Tedni so minuli in slovenski listi — držijo jezik za zobjem! „Slov. Gospodar“ je postal figura-mož in je s nedele svojo besedo! Vsi molčijo in se skrivajo...

Gospod dr. Anton Korošec, Vi ste šef-redaktor „Slov. Gospodara“ in načelnik slovensko-klerikalne stranke na Štajerskem. Vprašamo Vas torej javno: zakaj ste besedosne dali?... Ako so slovenske posojilnice res tako krasno urejene in vzorne in se v njih ni treba batiti izgube, — zakaj se te posojilnice bojijo sodnije? Gospod dr. Korošec, zakaj ne pokličete urednika Linharta pred sodnijo?...

Mi vemo zakaj... Pač zato, ker je vse do zadnje pičice res, kar je naš „Štajerc“ o slovenskih posojilnicah objavil! Laž ima kratke noge, — resnica pa se ne boji niti sodnije! **Slovensko posojilništvo je grozovito zanemarjeno in zagospodarjeno**, — in to vše danes tudi že slovensko ljudstvo, ki po lastnih izjavah slovenskih listov svoj denar iz slovenskih posojilnic ne jemlje... Prvaki imajo zdaj le še eno pot: potrkat na prsa, potresiti svoje glave s pepelom in moliti „mea culpa, mea maxima culpa“, — potem pa se poboljšati. Načenje naj enkrat svoje Hudnike in Jošte in Geršake in Vošnjake in ednake „poštenjake“ v deveto deželo, — zaklenijo naj svoje kase pred svojimi „načelniki“, — skozi vrata vržejo naj svoje brezvestne „revizorje“, — oblastvenemu nadzorstvu se naj podvržejo in kmetom naj ne zapravljajo več kravno prisluženega denarja...

Sicer pa še nekaj: **gospodarski bankotterji tudi v političnem oziru ne morejo mnogo veljati**. Kdor je v posojilnici brezvesten, ta tudi v političnem življenju ne more imeti srca za ljudstvo. In zato naj slovenski kmetje devetkrat premislijo, komu bodejo dali v teh državnoborskih volitvah svoj glas. Pri prvaških posojilnicah so slovenski kmetje svoj denar, dostikrat svoje premoženje, ja tudi premoženje svojih otrok, vso svojo gospodarsko bodočnost izgubili. Naj ne napravijo iste napake pri volitvah! Izsesalci in zapravljivci ljudskega denarja morajo iz naše javnosti izgniti! **Očistimo našo domovino od prvaškega močvirja!**

Dopisi.

Ormož. (Prvaško dopisovanje). Ljubljanski „Slov. narod“ prinesel je dne 3. t.

Visoki gosti na Dunaju.

Nemški prestolonaslednik in njegova žena sta bila več mesecev na potovanju. Zdaj sta prišla zopet nazaj. Pri temu sta se pa pripeljala tudi čez Dunaj, kjer sta našega cesarja obiskala. Naša slika kaže sprejem prestolonaslednika in soproga na južnem kolodvoru na Dunaju. V ozadju vidimo bodoč nemško cesarico poleg našega cesarja. Spredaj pa stojijo avstrijski nadvojvode v pogovoru z nemškim prestolonaslednikom, karer je v huzarski uniformi.

Ankunft des deutschen Kaiserpaares in Wien.

m. poročilo o izletu tukajšnjega nemškega „Turnvereina“ v Lavrenčičovo gostilno v Veliki nedelji. Vsak pametni človek mora priznati, da taki izleti niso nikomur v škodo. Kajti priateljsko razmerje med meščani in kmeti bi bilo le obema koristno. Prvaški hujščaki pa lažejo, da so nemški telovadci „tulili“. Res pa je, da so prišli popolnoma mirno. Nadalje hujška prvaški dopisun, češ da si Velikonedelčani takih izletov ne bodejo dopasti pustili itd. Po našem mnenju se zna zopet enkrat (kakor že svoj čas!) zgodi, da bodejo kmetje prvaške hujščake nagnali. Kajti kmetje vedo dobro, da od kranjske huskarije ničesar nimajo, pač pa pa od priateljskega razmerja z nemškimi sosedmi. Sicer je pa tole zanimivo: Izlet se je vršil 2. aprila. Dne 3. aprila pa stoji že ves članek v ljubljanskem listu. To je dokaz, da je bil hujška oči članek že prej spisan, predno se je izlet izvršil. Škoda, da ni bilo slabega vremena; potem bi prišlo poročilo o izletu, brez da bi se bil izlet sploh izvršil. Sicer je pa „Slov. narod“ itak vse eno, ako se enkrat več ali manj blamira. Opaziramo ormožkega dopisuna, da ga dobro poznamo in da bodo temu prvaškemu lažniku kmalu kranko raz obraza potegnili!

Kranichsfeld. Pri nas se namerava ustanoviti podružnico nemškega „Schulvereina“. Baje se bode to tudi kmalu uresničilo. Mi imamo namreč vse vročo željo, da bi se tukaj čimprej nemško šolo napravilo. Kajti pri nas ni dosti takih neumnežev, ki bi se bali nemške kulture. Mi vemo čisto dobro, da brez znanja nemščine ni napredka. Saj bi tudi prvaški voditelji nič ne bili, ko bi ne znali nemškega. Mi hočemo naprej in ne nazaj. Dobro vemo, da bodejo gočovi ljudje z neverjetnimi lažmi zopet želi sovraščino in nasprotovanje. Ali uspeha ne bodejo imeli. Naši deci mora boljša bodočnost zasejati, kakor je naša sedajnost. Zato se učimo nemščine!

Ljutomer. Tukajšnji vsestransko znani „kontrolor“ Kovačič, ki je sicer že celo „einemer“, drzne se kritikovati v uradu davkopalčevalcev in sicer v njih odsotnosti na način, kojega bodoemo pojasnil pristojni oblasti. — Njegovo vedenje oziroma postopanje v uradu in v zasebnem življenju pa pride v pretres v obsegu, kateri mu bode zvel veselje in pogum do vseh daljnih enakih in sličnih korakov in kar zamore biti nekako njemu še v korist. **Davkopalčevalec.**

Kmetje!

(Dopis kmetu iz ptujske okolice.)

Sedaj, ko so državne volitve razpisane, nam je čas in priložnost dana, da se vendar enkrat iz spanja izdržimo in da začnemo premišljevati in presojevati, kdo je naš kmetski prijatelj. Kdo zamore za nas kaj storiti? Kdo najbolje

pozna kmejske žulje in kdo v potu svojega obraza kruh za vse stane prideluje? Nihče drug kakor edino le kmet! Ali ni to resnica?

Zatoraj, premislimo to za nas tako vinstvar in se zedinimo in vestno pomislimo, da bodo storili in kako bodo volili.

Vsi stanovi se brigajo za svoje stanje, zato se pa tudi mi ne bi? Saj je to tudi naša dolost; ako pa tega ne storimo, smo si le sami v sami krivi in se mora odkritosčno reči, da smo nemarneži, da si nočemo pomagati; sedaj je čas in priložnost, da to storimo.

Premislimo: zakaj se nam prisiljujejo poslanci le samo od drugega stana? Zakaj pa od kmetskega?

Že edino to se ja mora človeku, akademika količkaj zdrave pameti, razjasniti, da je dejstvo ne kmetskem stanu prijazno, ampak protivno. To je gola resnica! Ali tudi ni večkrat bilo videti in slišati, kako je bil kmetski zasramovan in že si svojega zdravja ni varbil, katerega bi kmet voliti moral. Ali je bilo spoščovanje kmetskega stanu?

Le samo tedaj, ko je čas volitve, se kmetski priljuje in se mu Bog ve kaj vse obeta, zato pa se mu kaže figo — to je gola istina!

Gospoda drži le s gospodo in nikdar pa s kmetom in na sebe gotovo ne pozabi. Veliki je jih je v kmetskem stanu, koji še so v tem verujejo sladkim besedam in se dajo pregvoriti in oslepiti ne le samo na svojo, ampak tudi v veliko škodo celega kmetijstva. Zatoraj pa tukaj naj velja geslo: **Kmet za kmet in le samo za kmeta!** Vsaki stan je, Bog pa za vse!

Odkritosčno moram reči, da je večna in božja resnica, da dokler ne bode kmetski za kmeta govoril in kmet kmet za kmet zagovarjal, ta čas bode kmeti na bogem!

Že nekatere krati bilo je tudi slišati, da v kmetskem stanu ni takšnega človeka, kateri bi bil za poslance izobražen; ali ni tudi sramotenje in sleparjenje in zmetavanje kmetskega stanu? Da se to pravi: kmetu pomagati? Zadosti sramoti in zabiti je takšni človek, kateri takšne sleparje veruje. Zatoraj, skrajni čas je, da si za nas takva žalost dobro premislimo, ako si hočemo zamoremo pomagati, drugače je vse in vso jamrane zastonj. Dosedanji poslanci nam kmetom le samo velika plačila pripravljajo in vsem nasprotujejo kar bi nam v korist bilo; še ljube nemščine, da bi eden ali drug naučil, (ki se dosti in dostikrat potrebuje) so nam ne proti. Saj ni res, da bi moral vsak, kateri nemški zna, biti „Nemeč“ ali pa celo „nemški tar“; ne vem, ako bi se med sto ali še več kmetom le eden, ali dva oglasila, (katera pa že morala posebno zabita in okužena biti,) ali bi se prašalo, „če bi se otroci v šoli tudi nemiški jezika učili, nasprotovati! — Do sedaj je se zmiraj le na to gledalo, da bi kmetski moral zabit ostati, zatoraj pa pokažimo našo krajzo, postavimo se na noge in storimo našo sveto dolžnost; ne poslušajmo nikogar, da bodo spet zapeljani in prosimo „Štajerc“ evo stranko“, da nam naj izbere naš razmeram primerne može, ki jih bodoemo za poslance volili (To se je že zgodilo; kandidat so posestnik Ludvik Kresnik, veleposestnik Franc Girstmayer in okrajni načelnik Jozef Ornig! Op. uredn.) Zatoraj kmetje! ne zavžite teh nesrečnih besed! Zedinimo se in storimo enkrat po naši prosti volji; saj je sam v edinstvu naša korist! Glejmo le samo za se in pa ne za druge! —

„Eden dobromisleči kmet za vse“

Volilni boj.

Naša konferenca.

Na Velikonočni ponedeljek dopoldne zbrali se v Wiessthalerjevi gostilni v Maribor, zastopniki naprednih kmetov iz vseh merodajnih okrajev spodnje Štajerske. Vršila se je tazna konferenca naše stranke, ki imela sprejeti odločilne sklepe glede bodočih državnoborskih volitev. Lahko rečemo, da bila ta konferenca veselo znamenje našega premagljivega napredovanja. Zaupniki so do-

v tako obilem številu, da je bila prostorna dvorana skoraj premajhna. Žal da nam primanjkuje prostora, da bi natanko o konferenci poročali. Hočemo le glavne sklepe podati, kateri so javnosti namenjeni.

Udeležili so se konference, kakor rečeno, zastopniki vseh sodnijskih okrajev, ki pridejo za nas v poštov. Nadalje so bile skoraj vse občine mariborskega okraja zastopane in to večidel po občinskih predstojnikih. V imenu vodstva "Štajerčeve" napredne stranke je vodil konferenco in predsedoval urednik Karl Linhart. Leta je v daljšem govoru razjasnil položaj v posameznih volilnih okrajih. Z velikim zanimanjem so mu sledili poslušalci in govoru odobravali. Potem se je sprejel ednoglasno sledeči sklep:

"Štajerčeva" napredna stranka postavi pri letosnjih državnozborških volitvah za sedaj v volilnih okrajih 24., 25 in 26. lastne kandidate. Z ozirom na doslej nepojasnjeni politični položaj pa pooblašča konferenca zaupnikov strankarsko vodstvo v Ptiju, pod ugodnimi pogoji in po resnem potičenem razmotrovjanju tudi še v drugih volilnih okrajih "Štajerčeve" kandidate postaviti. Isto tako pripušča volilni parolo za oje volitve popolnoma strankarskemu vodstvu.

Ta sklep je bil z velikim navdušenjem sprejet in se je potem pričel razgovor o kandidatih. Kakor omenjam že zgoraj, bili so za sedaj sledeči kmetski kandidati po postavljeni: Franc Girstmayr, veleposestnik v Leitersbergu za 24. okraj (Maribor levi breg Drave, Zgornja Radgona, Sv. Lenart, Ljutomer); Ludvik Kresnik, posestnik v Črešnjevcu za 25. okraj (Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice); Josef Ornig, okrajni načelnik v Ptaju za 26. volilni okraj (Ptaj in Ormož). Z neverjetnim navdušenjem so izvolili zaupnike te kandidate, katerih imena pač jamčijo, da bodejo v slučaju izvolitve ljudstvo zastopali.

Konferenca je izvolila potem za posamezne okraje volilne odbore in za posamezne občine zaupnike. Govorilo se je tudi še o drugih agitativnih zadevah.

Slovenski klerikalci so bili tako nesramni, da so poslali na zaupno konferenco par špijunov, ki so hoteli vohuniti; gotovo so bili v ta namen plačani. Ali te vohune smo pravočasno zasečili in na zrak postavili. Sram naj bode klerikalce, ki hočejo že zdaj s takimi sleparskofalotovskimi sredstvi nastopati . . .

Konferenca je bila jasni dokaz, da je vse ljudstvo z nesrečno politiko slovenskih poslancev nezadovoljno. In z veseljem gremo zdaj na delo, da si boljše kmetske poslanice izberemo!

* * *

Roblek v Žalcu hoče torej tudi zanaprej savinjsko ljudstvo v državni zbornici "zastopati". Mi sicer hmeljarju Robleku to privočimo. Skoda je le Robleka, da hoče biti i zanaprej nekak "paradeščik" Spindlerja in vse "narodne stranke". Kar se naše stranke tiče, ni izključeno, da postavimo proti Robleku lastnega naprednega

kandidata. Kajti mi in vsi štajerski kmetje sploh z Roblekom kot poslancem ne morejo biti zadovoljni. Mož je skrel za prvaške uradnike in za narodno gonjo. To pa ni dovolj! Zato bode "Štajerčeva" kmetska stranka glede Roblekovega volilnega okraja še odločilne sklepe sprejela!

Volilni okraj število 24

Maribor (levi breg), Sv. Lenart, Zgornja Radgona, Ljutomer voli:

Franc Girstmayr

veleposestnik

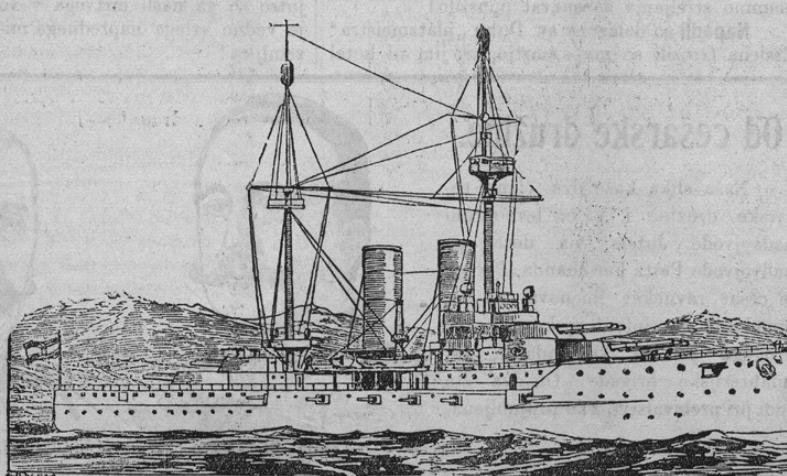
Leitersberg.

Shod v sv. Kungoti.

Na velikonočni ponedelek vršil se je v gostilni Mayer v Zgornji Kungoti prvi naš volilni shod. Vkljub temu, da je bilo le par dni za agitacijo prostih, prišlo je jako veliko volilcev. Najbolj zanimivo je bilo to, da so došli kmetje iz najrazličnejših občin v okolici. Kandidat Girstmayr žalibog ni imel prostega časa, da bi se shoda udeležil; zadržan je bil z drugimi opravki. Na shodu samem se je izvolilo za predsednika vrlega voditelja kmetov tamoznjih krajev, g. Reppnika. Glavni govor pa je imel urednik "Štajerčeve" g. Karl Linhart. V več kot enournem govoru je ta na jedrnati in poljudni način raztolmačil vse slabosti in napake zločinske prvaške politike, ki je v občinah, društvih, posojilnicah, okrajinah zastopih, v dejelnem in državnem zastopu edino ljudstvu škodovala. Govornik je označil tudi delovanje prvaka Roškarja in pojasnil potem program našega kandidata, vrlega posestnika Girstmayra Leitersberga. Med Linhartovim govorom se je poljubilo nekemu zagriženemu neumne medkllice delati. Zborovalci bi tega rogovileža kmalu nagnali. Ali ko mu je Linhart z nepobitnimi dokazi vso oholost in brezvestnost prvakov razjasnil, obmolnil je sam in se celo pozneje ni upal govoriti ter proti našemu kandidatu glasovati. Zborovalci so Linhartovemu govoru živahnodobravali in mu ploskali. Z velikim navdušenjem je bila potem ednoglasno kandidatura g. Franca Girstmayra sprejeta. Vsi zbrani može so izjavili, da bodoje z vsemi močmi nato delovali, da izgine Roškar iz površja in da pride v državni zbor pravi kmetski zastopnik Girstmayr. Na shodu se je potem zaupnike za posamezne občine izvolilo. Le naprej vkljub gonji naših besnih nasprotnikov! Kmet za kmeta! Na dan volitve ne sme nikdo izostati. Vsak resni mož oddal bode svoj glas za kmetskega kandidata Girstmayra!

* * *

Avstrija na morju.

"Viribus Unitis" der erste österreichische Dreadnought.

Volilni okraj število 25

Maribor (desni breg), Slovenska Bistrica, Konjice voli:

Ludvik Kresnik

posestnik

Črešnjevec.

* * *

Volilni okraj število 26

Ptuj-Ormož voli:

Josef Ornig

okrajni načelnik

Ptuj.

Dr. M. Ploj je torej oficielno izjavil, da ne bode več kandidirali. S tem se je nekaj zgordilo, kar je vsa politična zrela javnost že davno pričakovala. Neposredni vzroki tega Plojevega odstopa sicer še niso pojasnjeni, ali gotovo je sam uvidel, da bi mu v volilnem boju tudi vse delovanje njegovih pravil in navideznih prijateljev nič več ne pomagalo. Časi za Ploja in za "plojaško" politiko so pač minuli . . . Morda bode hofrat Ploj poskusil, v kakšnem drugem volilnem okraju na površje priti. Morda ima še vedno upanje, da se spočije v ministerskem fatlju. Za nas je njegov odstop v tem hipu glavna stvar. Ploj kot poslanec ni več, to je danes važno dejstvo! In vprašanje je, kdo mu hoče biti naslednik. Najbritekje bi bilo za Ploja, ako postane njegov naslednik en Brenčič. Pa tudi to ni izključeno. Ob pravi priliki izpregovorimo jasno besedo o Ploju in njegovi dobi. Za danes smo hoteli volilcem ptujsko-ormožkega okraja le naznani, da dr. Ploj ne kandidira več za poslanca.

"Ga že imajo"! Dolgo so ga iskali, pobožni slovenski klerikalci, ki doslej na noben način niso mogli pravega vpliva v ptujskem okraju dobiti. Iskali so in iskali. V deželni zbor so bili poslani Ozmečki in Meščki, ki sta gotovo obavda Božjega usmiljenja vredna. Ali za državni zbor niso mogli pravega kandidata dobiti. L. 1907 so klerikalci kandidirali hofrat Ploj in ta je tudi s pomočjo njih procesij postal državni poslanec. Ali Ploj ni hotel poljubovati dr. Koroščevu peto in zato so ga pričeli ravno tisti prokriljati, kateri so ga pred 4 leti v deveta nebesa dvigovali. So pač čudna pota Božje previdnosti. Sicer pa hočejo zdaj prvaški klerikalci ptujsko-ormožkemu volilnemu okraju lastnega, do kosti črnega poslanca vsiliti. In pričeli so iskati. Črnuhi dobro vedo, da naši kmetje političnega duhovnika ne marajo; ravno tako pa ne marajo kakega političnega "poštenjaka" à la dr. Verstovšek ali pa advokata à la dr. Benkoviča. In zato so si izbrali izmed najneumnejšimi pravki — Mijo Brenčiča iz Spuhla. Tega Brenčiča, ki je doslej poslušal, kako trava raste in planke žvižgajo, hočejo klerikalci ptujsko-ormožkim kmetom za poslanca vsiliti. Pravzaprav je to velikanska predrznost. Kajti kdo in kaj je ta Brenčič? Vsa ta Brenčičeva družina je kmetom znana kot družina bahačev. Bogata je postala ta Brenčičeva družina pri okrajnih računih z lesene mostove in v bogi kmetje so ji s svojimi krvavimi daki bogastvo skupaj z nosili. Prinesli bodoemo v kratkem natančne račune, kaj in koliko so Brenčiči pri okrajnemu zastopu začasa prvaškega gospodarstva zasluzili. In tega Brenčiča naj bi kmetje izvolili? Ovca naj bi mesarja za poslanca izvolila? Nikdar ne! Brenčič naj bode vsaj toliko pameten, da odstopi sam, predno se osmeši . . .

Dr. Korošec straši po dravskem polju. Ta vslilivi kaplan, ki je že davno na svoj duhovniški posel pozabil, hoče vsled Plojevega odstopa v kalnem ribe loviti. Te dni enkrat priporoči je ta črnušknež v Sv. Marko in obdržal tam shod, na katerem se mu je pa slabo godilo.

v tako obilem številu, da je bila prostorna dvorana skoraj premajhna. Žal da nam primanjkuje prostora, da bi natanko o konferenci poročali. Hočemo le glavne sklepe podati, kateri so javnosti namenjeni.

Udeležili so se konference, kakor rečeno, zastopniki vseh sodnijskih okrajev, ki pridejo za nas v poštev. Nadalje so bile skoraj vse občine mariborskega okraja zastopane in to večidel po občinskih predstojnikih. V imenu vodstva "Štajerčeve" napredne stranke je vodil konferenco in predsedoval urednik Karl Linhart. Leta je v daljsem govoru razjasnil položaj v posameznih volilnih okrajih. Z velikim zanimanjem so mu sledili poslušalci in govoru odobravali. Potem se je sprejel ednoglasno sledeči sklep:

"Štajerčeva" napredna stranka postavi pri letosnjih državnoborskih volitvah za sedaj v volilnih okrajih 24., 25. in 26. lastne kandidate. Z ozirom na doslej nepojasnjeni politični položaj pa pooblašča konferenca zaupnikov strankarsko vodstvo v Ptiju, pod ugodnimi pogoji in po resnem političnem razmotrivanju tudi še v drugih volilnih okrajih "Štajerčeve" kandidate postaviti. Isto tako pripušča volilno parolo za ožje volitve popolnoma strankskemu vodstvu.

Ta sklep je bil z velikim navdušenjem sprejet in se je potem pričel razgovor o kandidatih. Kakor omenjam že zgoraj, bili so za sedaj sledeči kmetski kandidati postavljeni: Franc Girstmayer, veleposestnik v Leitersbergu za 24. okraj (Maribor levi breg Drave, Zgornja Radgona, Sv. Lenart, Ljutomer); Ludek Kresnik, posestnik v Črešnjevcu za 25. okraj (Maribor desni ljanska cunjica, "Sloga", "vesele" članke, češ da so urednika Linharta naznani državnemu pravdniku, ker je "poštene" slovenske posojilnice po "Štajercu" napadal. "Sloga" je navdušeno prorokovala, da bode Linhart že par mesecov zaprt itd. . . Mi smo se tem prvaškim prekom iz srca smeiali. Kajti hvala Bogu, na sodniji ne odločujejo še slamlati "redakterji" prvaških listov. Sicer pa smo čakali, kaj da bode. Čakali smo teden za tednom. Zdaj je pa naše krščanske potrežljivosti vendar konec. Nas urednik Linhart ni dobil od sodnije nobenega poziva ali povabila, nobene obtožbe; niti enkrat ni bil zaslišan, — sploh nič, prav nič ni prišlo . . . Z vso kolegjalno prijaznostjo vprašamo torej prvaške časopise: Kaj je s to zadovo? Kedaj bodejo Linharta zapri ali obesili, ker je pisal o slovenskih posojilnicah? Prosimo odgovora!

Prvaško gospodarstvo. Duhovnik dr. E. Lampe rekel je zadnjic na nekem shodu o mestni (prvaški) hranilnici v Ljubljani: "nimajo (prvaki) razloga, da bi se bahali. 26 let je že, kar so "Mestno hranilnico" ustavili, pa še niti enega vinjarja niso mogli dati v dobrodelne namene. In kakor zdaj kaže, bo preteklo še 26 let, predno bo mogla "Mestna hranilnica" izpolnjevati svoj namen, ker so danes razmere njenega rezervnega sklada take, da je naložena še polovica tiste svote, ki je po razmerju s hranilnimi vlogami potrebna." — Z drugimi be-

sedami povedano: ta prvaški največji zavod ima še polovico svote, ki bi jamačila za hranilne vloge. Ako bi torej prišlo do poloma, bi najmanje polovica hranilnih vlog splaval po vodi . . . To je slovensko-prvaško "gospodarstvo", to je "delo za narod"!

Zdrava pamet. Ljubljanskemu "Slovencu" piše nekdo m. dr.: "Zdravo pamet so ti liberalni (prvaški) veljaki vedno imeli, — a samozase in za svojo korist. Spominjam, se še onega časa, ko se je ustanovila sedaj falirana "Glavna posojilnica." Takrat so šigali letaki, ki so nas vabili k pristopu in imena prvih prvakov so se blestela na teh oklicih. A vseh teh, ki so nas takrat zvabili v ta polom, ne najdeš danes med žrtvami. Seли to ne pravi "zdravo pamet" imeti, ako se pravočasno umakneš ter pripustiš, da zadene nesreča le druge? Ti prvaki, ki jim je moralo pri "Glavni posojilnici" že od nje početka smrdeti, so pač skrbeli zato, da sami ne bodo škode trpeli, niso pa smatrali po njih zapeljane žrtve za vredne, da bi jih opozorili na čudno gospodarstvo pri "Glavni posojilnici." In še danes si upajo ti ljudje po svojem časopisu se norče vati iz po njih žrtvovanj članov" . . . Kmetje na Štajerskem in Koroškem! Ali zdaj vidite, kakšni poštenjaki so prvaški voditelji? Sami so prepisali svoj denar ženam ali pa odpotovali v Ameriko, — vboje reveže pa, ki so jim verjeli, so izdali in prodali!

Klerikalno-prvaško gospodarstvo. Podružnica (prvaške) "Gospedarske zvezze" v Trstu je ponehala, ko je poprej razprodala vso svojo brkljarijo. Po razprodaji so napravili račun, ki izkazuje za (prvaško) "Gospodarsko zvezo" čiste izgube 260.000 kron. (,Slov. narod", 15. aprila 1911)

Iz Spodnje-Stajerskega.

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v občini Kanisa pri Pesnici, ki so se pred kratkim vrstile, zmagali so vrla naši somišljeniki na celi črti. Le naprej za kmetsko stvar!

Sejem v Ptiju. Letošnji Jurjev sejem v Ptiju se vrši v pondelek, 24. aprila. Gotovo bode zopet prav dobro obiskan, čeprav žal bog živinski sejni še vedno niso dovoljeni.

Prvaška zagrijenca najhujše vrste sta žnidarja Jaka Volk in Jože Skoberne v Šoštanju; ker imata precej dolga jezička, razjalila sta nekega c. k. uradnika javno, ko je ta službo upravljal. Zato bodela morala Jakec in Jožek bržkone kašo pihati. Pri temu si bosta pač tudi svojo vročo prvaško kri ohladila. O izidu proti njima naperjene tožbe bodoemo še poročali.

V Bukovcih pri Ptiju priredila tamоšnja požarna bramba dne 23. aprila ob 1/4 3. uri pri farni cerkvi sv. Marka blagoslovjanje nove požarne brambe. Slavnosi se bode gotovo mnogo ljudi udeležilo.

Sleparski "birmovec". V Trbovljah so zaprli makedonskega "birmovca" Kipriana zaradi sleparjev.

Neumno strelenje. Pri neki poroki v Podvinu pri Sevnici je ustrelil fant Miha Koželj iz stare pištole, da bi "delal novoporocenoma čast". Pištola pa se je razpočila in je bil Koželj pri temu smrtnonevorno ranjen. Roko mu bodoje bržkone odrezali. Da bi ljudstvo vendar to neumno strelenje že enkrat opustilo!

Napadli so delavci v sv. Duhu "platzmeistra" Essicha. Grozili so mu s smrto, ker jim ni hotel

več izplačati, nego so zasluzili. Orožniki so si silnje zaprli.

Berač osleparil je v Lenovcu pri Celju sestnika Franca Beijer. Goljufivi berač se je Janez Regini.

Lisjak je kočarski sin Janez Stamilj Žalcu. Prišel je namreč k tamomnjemu župniku in mu rekel, da mu je oče umrl; na ta napoved izvabil 40 K posojila. Slepinja so naznali sodnji.

Tatvina. Delavec Janez Voglar pri Lašču trgu je ukradel posestniku Joh. Blahutu 200 K mesa in špeha. Hotel si je dobre praznovati. Ali vtaknili so ga v luknjo k rici.

Gozdni požar je nastal na Mestinjski posestnikoma Kajmek in Strašek napravil ogenj veliko škodo.

Patrone kradel je v Trbovljah ruder Jan Pozebal. Naznali so ga sodniji.

Tatvine. Pri Ljutomeru so poskusili tatov v Cvenu pri pošti, v Krapingu v Lukavci vloniti. Pa so jih pregnali. V Ježovih pa nekemu posestniku za 100 K svinjskega ma pokradli. — Pri Ograjenšku v bližini Žalcu ukradli neznani tatovi sod z vinom (70 l) mnogo mesa ter masti. Tako so se tatovi velikočne praznike pripravljali.

Nepopolnljiva tatica je dekla Liza Matijaš. Danesi je prišla v Maribor iz ječe. Komaj je bila na prostem, ko je že zopet kradla. Poskrbeli so ji zopet prosto stanovanje.

Berač — dohtar. V Konjicah so zaprla raka Janeza Deželaka. Mož je neumne ljudi tem si paril, da se je delal za zdravnika in je "zdravil". Oj ti neumnost, kdaj bodes umrl!

Izginil je iz Ptuja 15 letni sin Hans ženčarja Zimmerleit. Fant je že mnogo neumno naredil.

Moteni „urlaub“. V Konjicah so orožniki prli nekega vojaka, ki je bil na "urlaubu", je po gostilnah razgragal.

Divjaka. Iz puške streljala sta rudarja Franc in Janez Flis v Hrastniku. Pri temu bi kmalu nekega železničarja zadela.

Lepi bratci. V Škofijavici pri Vojniku zaprli brata Jožeta in Franca Dremel zaravnatvine. Tretji brat je sodniji naznajan, ker pri temu orožnike ozmerjal.

Sleparija. Posestnik Jože Pilich v sv. Juriju naročil je na ime Jožeta Pilicha v Grobelnici puško, katere ni plačal. Na ta sleparski napad je prišel — v zapor.

Pazite na deco! V Lomici je 5 letna hčerka posestnika Prevolnika začula gnoj; pri temu dobila smrtnoneverne opekljine.

Zahvala. Občinski zastop na Bregu Ptiju izrazil je deželnemu odborniku dr. Hermann-Welenhozu najtoplejšo zahvalo za njegovo pomoč pri uresničenju tamоšnje nove nemške šole.

Streljal je Podpečan v Doberni na fan Johana Verdencu. K sreči ga ni zadel.

Konj udaril je trgovko Rozo Pitschel v Slovenski Bistrici in jo na nogi precej hudo ranil.

Odlikovana je bila gospa Leopoldina Rakov v Celju od cesarja z zlatim zaslужnim križem. Čestitamo!

Umrl je v Št. Vidu pri Ptaju g. Karl Maček. Nesrečen je bil že 81 let star. Sel je k potoku, kjer je hotel neko zaklano kokos izpraznil. Pri temu je bržkone v vodo padel, kajti držutino so ga našli mrtvega v vodi. Nesrečen je vedno vrlega naprednega mišljenja. Lahka zemljica!

Gotovo govejo juho

najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

à 5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko krijeva zvezda. Druge kocke niso od firme **MAGGI**.

Od cesarske družine.

Naša slika kaže dva člena cesarske družine i. s. na lev strani nadvojvodo Jožefom, na desni pa nadvojvodo Petra Ferdinanda. Prvega je cesar ravnokar imenoval za komandanta 31. infanterijske divizije, drugega pa za komandanta 49. infanterijske brigade. Obadva sta tudi pri prebivalstvu zelo priljubljena.

Erzherzog Josef

Erzherzog Peter Ferdinand

Surovi fantje. V Jerakovo hišo v Kozjem so vломili fantje Potočnik, Antlej in Romik. Obrali so se in hoteli hčerko onečastiti. Razbili so tudi mnogo predmetov. Suroveže bodejo pri sodnem odgovor dajali.

Hrvatska roparija so zaprli v Laškem trgu. Imenujeta se Juraj Sprem in Valentim Svec. Na njih v Konjicah in Polčanah sta pokradla nemim kurelom 300 K. Tudi v Rogatcu in Laškem trgu sta kradla, ropala in vlamila. Kadarka je jih zasačilo, grozila sta z revolverji. Zdaj sta nevarna ločov počeli v ječi.

Velikonočno streljanje, ta grda in brezvestna razvada, povzročila je tudi letos zopet celo vrsto smrtnih nesreč. O požarih govorimo posebej. Tu naj omenimo le nekaj slučajev: V ljutomerški občini sta bila pri streljanju iz starih pištoljata Franc Kukovec iz Veličana in Franc Tomazič iz Kuma na rokah hudo ranjena. — V Rogatcu je hotel V. Kertornik z možnarjem streljal; en možnar se je razpočil in je Kertornik nogu odtrgal. Nesrečneža so odpeljali v lečijoči bolnišnico, ali tam je kmalu nato umrl. Nesrečnež zapušča vodvo z 8 nepreskrbljenimi otrocmi; poleg tega bi imel skrbeti za bolano sestro in 80 letno mati! In zdaj vprašamo: zakaj ne nastopajo duhovniki proti temu brezvestnemu streljanju? Ali se pravi to "Boga žasti", ako se izroča nedolžno deco lakoviti? Duhovniki, manj politike in več poduka!

V silobranu ustrelil je lovec Kosi pri Ljutomerju Johana Gačnik. Ta ga je baje napadel. Prisluška bode dognala, kaj je na tej žalostni zadeli, ki je stala Gačniku življene.

Veliki požari so se vršili te dni v naših krajinah. V Kicerju pri Ptiju je pogorela hiša. Vrak požara je bržkone neumivo Velikonočno streljanje. — V Saukendorfu pa je nastal ogenj, ki je bil naravnost grozovit. Mesto Ptuj je 15 kilometrov od te vasi in vendar je nosil veter zazgano slamo sredi v mesto. V najkrajšem času pogorelo je v tej nesrečni občini 13 hiš. Daje so otroci pri igri začigali. Grozno je, da je tudi neki 5 letni otrok v plamenih svojo smrt nasel. Vse pohištvo in tudi mnogo živine je zgorelo. Vbogi prebivalci so na beraški palici. — Istantko je divjal velikanski požar v občini Stara Novega pri Ljutomerju. Pogorelo je 12 hiš z gospodarskimi poslopji. Neka stara ženica je doživila težke opekljine. Živina je kar sama zbegana v plamena letela. Vsa krma, vso pohištvo je pogorelo. Cela vrsta požarnih bramb je delala in skršala pomagati. Tudi ta velikanski ogenj nastal je baje vsled zločinskega Velikonočnega streljanja. Škoda je seveda velikanska.

Prst odtrgal je v Trbovljah rudarju Smernut.

Zaprli so v Rogatcu delavca Franca Bele, ker je za 100 K smodnika ukradel.

Ustrelil se je v Trbovljah inženir Ernest Ing. Nesrečnež je trpel na nevzdravljeni bolezni.

Iz Koroškega

Iz Globasnice se nam poroča: V soboto, 8. t. m. popovali so v prvaškem "narodnem domu" znani slovenski rogovileži. Med njimi bil je tudi

naš znani "dohtar" in copernik ali mazač, ki se baje tudi duhov ne boji. Gost P. G. vprašal je tega "dohtarja", je li bi si upal ob 11. uri ponoči cerkveno uro naviti. Seveda je bil naš copernik takoj pripravljen. In vsa dražba z načelnikom slovenskega "izobraževalnega" društva je šla v cerkev. Eden gostov F. M. je ognril v cerkvi belo rjuho, da bi copernika prestrašil. Ali posrečilo se mu ni, čeprav je tudi "dohtarja" pretepel. Copernik pa je rekel: Ako si duh, ostaneš duh, oki si vrag, ostaneš vrag, ako si živ, postaneš mrtev, — in mi je grozil s palico... Kaj pravi fajmošter k temu? Ali je cerkev prostor za pijane zabave? Ali smojo pijani ljudje po noči v zakristiji sveče jemati, "večno luč" pri glavnem oltarju ugasnit in okoli rogovali? Kaj imajo pijanci ob 11. uri ponoči v cerkvi opraviti? Ali je ljudem, ki trobijo v klerikalni rog, vse dovoljeno? Ako bi kaj tacega "nemškutarji" storili, bi c. k. orožniki gotovo nastopili. Prosimo torej tudi sedaj c. k. oblast, da se za to zanima! Fajmošter pa je lahko ponosen na svoje pristaže... Hahaha!

Samomor. V Beljaku se je zmešalo Johannu Budia. Nesrečnež si je žile prerezal. Težko ranjenega so oddali bolnišnici.

Zaradi goljušje so v okolici Beljaka zaprli agenta Morgensterna. Slepil je na vse strani in živel kakor kavalir.

Bik je naskočil pri Paterinonu deklo posestnika Trček in ji zlomil nogo.

Pod vlak prišel je v Hutensteinu neki mizar in pridobil težke rane. Ne ve se še, ali se je zgredila nesreča ali pa poizkus samomora.

Zaprli so Marijo Oroš pri Maria-Saalu, ker je baje Lissakovo hišo začigala.

Mlado drevje polomil je ob cesti v Lavamündu neznani pobalin. Da bi takemu falotu prsti odleteli!

Stepli so se v Ebenthalu. Pri temu je dobil Johan Petraš iz Globasnice smrtnonevarno rano na glavni.

Ogenj v jami. V Lješah je v jami gorelo. Več rudarjev je vsled strupenih plinov zbolelo.

Nos razbilo je v žagi v Bistrici pri Plajbergu pri delu žagarju Rudolfu Dobnik.

Ogenj. V Št. Pavlu pogorelo je šupa posestnika Scienca. Škoda je velika, posestnik pa še tudi ni imel zavarovane.

Ukraidel je neznani tat posestniku Pippangu v občini Gottesbichl 90 kil mesa v vrednosti 210 K. Tata še niso dobili.

Nošenje prsti v vinogradih.

Z obdelovanjem zemlje in vsled dežja, ki splavi prst, se nabere počasi v vinogradih na spodnjem delu kake grabice toliko prsti, da stoe tri preglaboko v nji, v zgornjem delu pa se prst odnaša tako da stojijo tam tri previsoko iz zemlje vun. Naravno je, da se to prej in laže zgoditi na strminah s prhko, rahlo prstjo, ki jo dež lahko spirja, ko pa na bolj položenem svetu in v trdini, težki zemlji. V vsakem slučaju pa to zelo škoduje trsom; v spodnjem delu grabice začnejo tri tam, kjer so cepljeni, poganjati korenine, kar je zelo škodljivo za trs, posebno še zaradi tega, ker se takim trsonom ne dajo korenine porezati ampak samo površno. Tako se okrepijo te korenine in to, kakor drevju divjaki, trs řeši. Škoda, ki jo trpi vinograd vsled teh korenin, je tako velika, večkrat lahko najboljši in najlepši ameriški nasad ravno vsled nje propade.

To pa iz slednjega vzroka. Nikdar ne smemo pozabiti, da daje moč in trpežnost, pred vsem pa varnost pred trsno ušo našim novim nasadom ravno in predvsem le ameriška podlaga. Če pa se iz trsa, ki je cepljen na to ameriško podlago, razvijejo korenine, začnejo one zlagati trs s hrano in prevzemajo ta posel polago ma popolnoma koreninam ameriške podlage, ki ležijo pod njimi. Ker vsled tega ameriške korenine nimajo več prvega dela, počasi zaostanejo v rasti in nazadnje popolnoma odmrejo. Takrat je trs že izgubljen! V korenine tega trsa se lahko naseli trsna uš, saj te korenine niso več ameriške, ampak domače. In kaj pomeni trsna uš za naše vinograde, to ve marsikateri vinogradnik iz lastnih, bričkih izkušenj.

V naplavljeni zemlji, kjer stoji trs preglaboko, kjer se torej najlaže razvijejo te korenine, pa je za trs še druga nevarnost. Ko odmrejo ameriške korenine, je trs navezan samo na korenine, ki so pogname iz cepike. Te korenine pa ležijo pravzaprav prepliti in so zaradi tega v vedni nevarnosti. Lahko se poškodujejo pri ostanjanju, mnogo pa jih tudi lahko skoduje mraz in suša, ker so pred njima premalo skrite. Zato ni niti treba še trsne uši, da bi se tak vinograd zredčil in nazadnje popolnoma ugonobil. Potem pa se ljudje še čudijo, da so njihovi ameriški nasadi že črez par let »za nič!«

Kjer pa stoji trs, ker ima premalo zemlje, preplito, tam škoduje preplito ležecim koreninam suša. Tudi se lahko poškodujejo, če jih le nekoliko bolj globoko obdelujemo.

Da se vse to prepreči, moramo zadnji dve vrsti trsov najnike v grabici odkopati do mesta, kjer so cepljeni, in zemljo, ki jo dobimo na ta način, znotisiti na vrh grabice. To delo se lahko vrši ob vsakem letnem času, če je le vreme za to ugodno. Najlaže in najboljše pa se opravi to delo neposredno po rezi pred prvo kopijo ali pa po trgovitvi. Po zimi se to delo posebno lahko opravlja tedaj, kadar je zemlja nekoliko zmrzljena in brez snega. V spomladi se lahko pri spodnjih dveh vrstah odkopljajo v grabici trsi do podlage, v jeseni in po zimi pa se mora zaradi mriza pustiti na levi in desni strani vrste kakih 15 cm široke plast zemlje, ki se pri prvi kopji odkopkajo in splani.

Ce lahko zemljo vozimo, je delo ne le bolj komodno, ampak tudi bolj ceno. Ce imamo za vrhom grabice še kaj lastne zemlje, lahko ž ne vzamemo prst za gornji vrh najvišje grabice. Na spodnjem delu te grabice pa porabimo prst za zgornji del sledče in tako naprej. Ce si lahko delo tako uredimo, si ga zelo olajšamo, ker nam ni treba prsti nositi v breg. Prst, kar je dobimo na spodnjem delu zadnje, najvišje grabice, porabimo za kompost ali pa jo odpreljemo.

To delo, ki je ob Renu nekaj vsakdanjega in za vinograd samoumevnega, doslej pri nas ni bilo znano in nadavno. Ce pa se hočemo obvarovati hude škode pri našem vinarstvu, se bomo po naših vinorodnih krajih vsekakor morali seznaniti in sprijazniti z njim. Lahko res ni, a korist, ki jo prinaša, je neprimerno večja kot trud.

Ce se na to dejstvo oziramo že pri sajenju trsov in vsadimo zgornji dve vrsti trsov v grabici nekoliko bolj globoko, spodnji dve pa nekoliko bolj plitvo, potem trajajo dolgo časa, predno se v spodnjem delu grabice nabere toliko prst, da se mora odpraviti. Torej to delo ni tako kmalu potrebno. Iz tega vzroka pa to določno bodoče tudi ne bo tako pogosto potrebno, če bomo pri novih nasadih pazili na to, da ne smemo vseh trsov enako globoko saditi.

Fr. Zweifler.

Loterijske številke

Gradec, dne 15 aprila : 52. 44 82 66 67.
Trst, dne 8. aprila : 12, 70, 89 65, 22.

Grazer Kasse

(r. G. m. b. H.), Graz, Saekstrasse Nr. 14, verleih Geld

— auch in grösseren Posten — rasch, ohne Vermittlerprovision, ohne Lebensversicherungswang und ohne Zwang zu Gehaltsvermerkungen bei mässiger Verzinsung gegen Bürgschaft oder gegen Gehaltsabzug mit Lebensversicherung oder gegen grundbürcherliche oder sonstige entsprechende Sicherheit im Personalkreditwesen zur Rückzahlung in Wochenträgen (von welchen auch mehrere zugleich gezahlt werden können), so dass das Kapital in 5 oder in 10 oder 15 Jahren rückgezahlt wird im allgemeinen Zweig aber in beliebig zu vereinbarender Frist. Schnellste Erledigung.

Auszahlung der Vorschüsse nach Herstellung der Sicherheit sofort. Drucksortenversand

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67.

12, 70, 89 65, 22.

Fr. Zweifler.

52. 44 82 66 67

Osveženje toka krvi, delovanja živcev, okrepčanje kože proti prehladu
se doseže z

Kot vodo za glavo odnosno za zobe in za oleševanje těsta
neobhodno potrebno je

Diana francozko žganje

Vaš zdravnik

Vam Diana francozko žganje rad priporoča zaradi njegovega desinfekcijskega in vendar osvežujočega vpliva, ki prihaja v glavnem od njegovega dodatka — mentola. Temeljna snov Diana francozko žganja je najfinnejši, dvojno izparjeni vinski destilat.

Zgorajšna varstvena znemka Vas varuje pred ponaredbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana francozko žganje in pazite na to, da ima steklenica vtisnjenega imena „Diana“ ter da ima zamašek in plomba gorajšne varstvene znamke.

Domači prijatelj

v pravem zmislu besede zamore se imenovati naš Diana francozko žganje vsled njegovega izvrstnega vpliva in njegove mnogostranske rabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje K 120, velike K 240. Se dobi povsod, kjer ne, pa direktno pri: „Diana-Franz-branntwein-Produktion Ges.m.b.H., Dunaj I., Hohenstaufeng. 3z.“

Posebno priporočamo veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru

223

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi k kmet le potrebuje naj si bode **manufaktурно blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na grobne vence in trakove**, z eno besedo vse.

XXXXXX XXXXXX XXXXXX XXXXX

40 do 45 metrov restov 152

za 16 krov. Resti so 3—12 metrov dolgi, od dobrega cesirja, batista, plavega druka, oksforda, kanefasa, platna itd., vse v najlepših muštrih in garantirano sveže blago. Vzorce teh restov se ne morejo razpošiljati. Razpošiljata se po povzetju.

Wenzel Prousa, Hertin 16 b. Eipel na českuem.

XXXXXX XXXXXX XXXXXX XXXXX

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bleidičnosti (Bleichsuh) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1:20 K proi kašlu, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gichtu à 80 vin. — Balzam za gicht, ude in živce stekl. 1 K. — Izvrsto mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburski živinski pršek à 1:20 K. Prašek proti odvajjanju krvi v živalski vodi à 1:60. — Izvrsti strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

Gotova postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flavmastonim perjem za postelje 16 K; pol-dlune 20 K; dlanne 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 8 K, 8 K 60, 4 K. Se pošte po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnilne franko dovoljena. Kar ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

Mesto 40 K samo 6 K

Priložnostni nakup

Gámsova brada

pod. jelenovi bradi, neva, zelo lepa, 15 cm dolga, dika, z lepo staro srebrno cevko in Hubertovim krizem, skupaj samo 6 K. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalec gámsovih brad

Fenichel, Dunaj IX, Altmüllerstrasse 3/123

Mnogo priznalih pisem.

V življenju nikdar več!
Mesto 16 krov samo 6 krov.

Vsled ceneva nakupa v veliki fabriki ur, prodam moje kovinsko

„Gloria“-srebrno posne manje remontoar uro

dvojni mantelj, 36 urno izvrstno

rem. kolesje, teče v kamieni

krasno ohisje, graviranje z

kojnjem, jelenom, levom ali vaponom

dokler izda začela z malenkostu

ceno

= 6 krov za en kos =

Primerna „Gloria“ verižica 1 krov

3 leta garancije. — Pošilja po povzetju Eksportna hiša

Max Böhnel
Dunaj IV., Margaretenstr. 27/25.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Capsici comp.
nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljaljajoče, izvrste in bolče odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1:40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se paži na originalne steklenice v sklojih z našo varstveno znakom „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan.

687

C. Ackermann

urar

v Ptaju

pripravlja svojo bogato in dobro sortirano zaloge v

urah, zlatem in srebrnem blagu

pod garancijo v najsvrstejnji izpeljavi. Vse v mojo stroko spadajoče blage dobi se pri meni po istih cenah, kakor jih razglasajo veliki razpošiljevalci v svojih cennikih; pri meni se dobi vse po lastni izberi in prejšnjemu ogledanju, obenem pa v boljši izpeljavi in kakovosti.

410

na kolodvorskem prostoru

(Zahtevajte cenik).

ki je zati, la sprejm celo

krije skemu

Strangfarnost Romanu Matsche

Hranis

Fran

ki je zati, la sprejm celo

Überdecken“ od 5 K naprej. „Luftslath“

3:50 K naprej. Zvonci, svetilke, orodje, pot

ščine za reparaturo itd. Vse vrste o rožja

ceneje. 6 cevni revolverji od 6 K naprej

Zahtevajte cenik zastonj! —

Žganje

vrste od 80 vin.
naprej na drobno
in debelo priporoča
posestnik žganjere

Hans Wouk
v Poličanah. 36

Zobna krēma
KALODONT

Ustna voda 40

Za bolnike! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako zastreljenim in trdovratnim slučajem revme, gih, živčne bolezni, glavobolom, bolečinah na hrbu in muskelnih, bodenja v strani, trganja v udih, oteklino, hvali se splošno na mnogih klinikah praktično izkušeni, od 1000 zdravnikov praporčeni.

Ichiomentol,

ki je patentiran v vseh državah, mnogokrat premirian. Na zdravilni moči nedosezen! Upšes presečljiv! Čez 15.000 zdravilnih

pisem. Edina razpoložljiv v fabriku kem. laboratorij ces. svetn. in apotekarja S. Edelman, Sambor, Ringplatz 39. Francko-pošljiv po povzetju 5 steklenic K 6—, 10 steklenic K 10—, 25 steklenic K 23—. 851

Zaloga šivalnih strojev
in koles 510

S. Dadiell, mehanik

Maribor, Viktringhofgass.
št. 22, glavna zaloga I.
nadstropje.

Največja in najbolje urejena de-
lavnica za reparatione z obratom
moči.

Reparatione vseh vrst na kolesih,
motorjevih kolesih, avtomobilih,
šivalnih in pisalnih strojih, izvr-
šajo se najmanjšene in strokov-
najsko.

Prvi galvanizni zavod za zanik-
lanje, za prevlacenje z bakrom
ali mesingom z dinamo-obrabom.
Bogato zalogu vseh delov, ki sli-
šijo k temu in nadomestnih delov
ter potrebnih predmetov.
Najsolidnejša postrežba. Nizke cene.

Edina prodaja.

Najboljše kolo
cele monarhije.

Garantirano originalna naturna vina.

- Štajersko dobro deželno vino K 52—
- Štajersko namizno in iztočno vino K 54—
- Štajersko krepko vino iz gore K 56—
- Terrano rdeče krvno vino, velenino K 60—
- Silvanec, beli, fino namizno vino K 60—
- Rizling, beli, fino namizno vino K 64—
- pri 100 litrih prodaja in razpoložljivinska klet v velikem posloju sparkase

Otto Kuster, Celje na Štajerskem.

Izdeluje vsakovrstne 360

kaleše, vozove in gešire,

ima stare dobre kaleše, landauerje in stare dobro ohranjene gešire; kupi in proda vsa tota po dogovorjeni ceni, postrežba realna in točna.

Anton Sternad
satler v Poljanah (okraj Slov. Bistrica).

Le tedaj 191

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najbolji, „pravega: Francka“ iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečeno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Lepo posestvo prav po ceni na prodaj.

Vse na ravnom! Hiše, štale, vse zidano z ciglom pokrito, petero glav živine, 26 johov grunta, hosta, njive, travniki, lepa ciglarna, vse skup za 25.000 kron. Posestvo leži v St. Miklavžu pri Lubečni 1/4 ure od trga Vojnika (Hochegg). Na to posestvo je praviloma hranilnica 8.000 K na prvo mesto in prodajalec čaka po 5% obresti pet let za 6.000 K. Vpraša se pri gosp. Karl Teppe u v Celju. 881

Strogo izkušnjo časa
prestalo je gotovo sredstvo, ki se je že polnih 50
let splošno rabo priborilo.

Rabi naj se torej pravočasno sredstvo, ki uredi prebavo.
Dela se, kakor da bi ne bil tako važen, kakor drugi organi.
Ako želodesne ne prebavi, je vse truplo za delo nezmožno.

Pričnano domače sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdravilnih zelenjav, ki pospeši apetit in prebavo ter milo odvaja, ki zna zanesi posledice nezmrnosti, slabe diete, prehlajenja, sedenja, bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kisline, krčevite bolečine, je dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli embalaže no-
sijo postavno varstre-
no znamko!

Glavna zalog: Apoteka

B. Fragner,
c. in kr. dvorni lifieranti, „k ēremnu orlu“ Praga, Kleinseite 203
kot Nerudagasse.

Poštna razpošljavec vsak dan.

1 cela steklenica 2 K pol steklenice 1 K.

Po pošti proti naprej-plaćilu K 1:50 se posle 1 malo, K 2:80 1 veliko steklenico, K 4:70 dve veliki, K 8— štiri velike steklenice, K 22— pa 14 velikih steklenic franko na vse postaje Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah.

Najlepše prasičke!
Najkrekejše živali!
Najplodovitejše plem-
ske svinje! Najiz-
datnejši pitani
prašiči!

cenik brezplačno od fabrike živalskih krmil
Fattinger & Co. z. z. o.
Inzersdorf pri Dunaju.

Čez 3000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov.

A 31/11
14.

Prostovoljna sodnijska razprodaja posestva.

Od strani c. k. okrajne sodnije v Šoštanji odd. I. se bode po naprošbi lastnika Gregor Jeriš, posestnika v Vevčah, posestvo z. št. 25 obč. Vevče, obstoječe iz hiše štev. 6, gospodarskega poslopja, travnikov, njiv, paš, vinograda v vrtu v skupni meri 99 a 95 m² in premično pod določitvijo izklicne cene K 2036:16 jaro razprodalo. Vadij znaša 200 K.

Razprodaja se vrši dn

9. maja 1911 ob 10. uri do

na lici mesta v Vevčah št. 6. Ponudbe pod klicno ceno se ne bodejo sprejemale.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanjujejo rubežne pravice brez ozira na izklicno ceno Razprodajalno sveto plačati je v 2 mesecih p. t. s.

Pogoje se zamore pri tej sodniji med unimi urami vpogledati.

C. k. okrajna sodnija Šoštanja odd. I., dne 7. aprila 1911.

(Pečat). (Podpis)

Danes

mora vsak kmetovalec dobro
ordanje za snemanje smetane raz
mleka imeti. Ako tega še nimate,
potem ne kupite kakšno nič-
vredno igračo, marveč priznano
nedoseženi.

Diabolo-separator

Boljšega nil! Izdelo vsako uro
120 litrov. Cena le K. 125—
prospekte št. 127 in garansijske
pogoje pošlje 1872 ustavnovljena
tabrika kmetijskih strojev

PH. MAYFARTH & Co.

Dunaj II., Taborstr. 71.
216 Isče se zastopnike.

Na prodaj

2 johle lepega travnika in 10 johov hoste 1/4 ure od Polčanskega štaciona. Prejšnji posestnik je bil gosp. Tomandl. Zemlja je primerna za ciljarno, čez 100 klatfer je smrekovih štorov in lesa za sekat od 600—800 K vrednosti. Vse skup za 3.000 K ročno za oddati. Povpraša se naj pri prodajalcu gosp. Karl Teppe u v Celju.

Malo posestvo,

hiša zidana z opeko krito s tremi sobami, kuhinjo, zidani blevi, vse pohištvo v dobrem stanju, vrti z mnogo lepim sadjem in za zelenjava, polja in travnikov je, da se lahko redita dve kravi in en konj; proda se pod ugodnimi po-
goji; kje, pove uredništvo „Štajerca“. 883

oženjeni Šafer,

ki tudi sodeluje; žena naj kuha za 8—10 poslov in oskrbuje z 2 deklama vrt za zelenjava in domače gospodinstvo. Občevalni jezik nemščina in slovenščina. Ponudbe in natančnejša pojasnila: „Gewerkschaft Hohenmauthen“ Kärntnerbahn.

884

Močni učenec

se takoj proti mesecni plači
10 K sprejme pri Johannu
Böhm, umetni mlini, Fraueim.

Kdor hoče 40 kron

trajno in na lahki način vsak
teden zasluziti, ta naj takoj
svoj natančni naslov vposlje
firmi L. Schaechter, Dunaj
XVI/2, Postamt 104. 878

Natakarica,

ki je lahko tudi začetnica, se
tako sprejme pri g. Schoste-
ritsch, St. Vid pri Ptuju.

Rupim lepo kmetijo

ali pa gostilno z ekonomijo. Pogoje: dobra zem-
ljišča in solidna poslopja. Ponudbe so vposlati za
E. Suppan na upravo „Re-
alitätenmarkt“, Gradeč, Hamerlinggasse 6. 880

Velekrasna in do- kanosna kmetija

ki meri 28 oralov zemljišča
stojičča iz njiv, travnikov,
nikov, vinogradov in
grodov se takoj proda. — redi-
sestvo ima zidana hiša in
podarska poslopja, leži v
prijetnem kraju blizu L
bora. Cena 21.000. — Va-
žejo po lastniku France Se-
posestnik v Gradušči, Št. 281
posta Pesnica.

pekovska učenec

se sprejmeta pri
Eduard Mayer
pekovski mojster v
gerškem. K. I.

Sladka travniška m-

spravljenja popolnoma
suho, se proda. Več se in
Orešju št. 5, pri Ptuj.